

Komunikat prasowy

Luksemburg, 25 kwietnia 2017 r.

Hotspoty dla migrantów działają, lecz zasadnicze kwestie wciąż wymagają rozwiązania – twierdzą unijni kontrolerzy

Z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wynika, że unijne podejście „Hotspot” – stosowane wobec migrantów o nieuregulowanym statusie przybywających do Włoch i Grecji – pomogło w znaczącym stopniu usprawnić rejestrację i identyfikację migrantów oraz poddawanie ich kontrolom bezpieczeństwa. Konieczne są jednak dalsze działania, ponieważ tysiące migrantów wciąż nie mogą się wydostać z wysp greckich. Zdaniem kontrolerów wiele z tych osób to małoletni bez opieki. Należy dołożyć większych starań, aby udzielić im pomocy.

Zasadnicza odpowiedzialność za kontrole graniczne i rozpatrywanie wniosków o azyl spoczywa na państwach członkowskich UE. Komisja Europejska wprowadziła podejście „Hotspot”, aby pomóc Grecji i Włochom w stawieniu czoła nagłemu, drastycznemu nasileniu migracji w latach 2015–2016. Podejście to zakłada udzielenie pomocy w zapewnianiu identyfikacji i rejestracji przybywających migrantów o nieuregulowanym statusie oraz pobieranie od nich odcisków palców, a następnie skierowanie ich do odpowiednich procedur następczych.

Kontrolerzy stwierdzili, że w kontekście bardzo trudnych i ciągle zmieniających się okoliczności podejście to pomogło poprawić zarządzanie migracjami we Włoszech i w Grecji. Mimo że stworzenie hotspotów trwało dłużej, niż planowano, zwiększyły one zdolności tych dwóch państw w zakresie przyjmowania migrantów, usprawniły procedury rejestracji i poprawiły koordynację pomiędzy różnymi zaangażowanymi agencjami. Kontrolerzy unijni stwierdzili jednak, że pomimo znacznego wsparcia udzielonego przez Unię ośrodki recepcyjne w obu państwach nie pozwalały na odpowiednie przyjmowanie (Włochy) lub zakwaterowanie (Grecja) wszystkich przybywających migrantów.

W podejściu „Hotspot” wprowadzono ponadto wymóg kierowania migrantów do odpowiednich procedur następczych, obejmujących złożenie krajowego wniosku o udzielenie azylu, relokację do innego państwa członkowskiego (w stosownych przypadkach) lub powrót do kraju pochodzenia (bądź tranzyt). Realizacja tych procedur przebiega jednak często powoli i występują w nich wąskie gardła, zaradzenie którym leży w gestii państw członkowskich. W Grecji od marca 2016 r. nowo

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

Tel.: +352 4398-47063

Tel.: +352 4398-45410

eca.europa.eu

Tel. kom.: +352 691553063

Tel. kom.: +352 621552224

@EUAuditors

przybywającym migrantom nie zezwala się już na udanie się na kontynent i muszą oni złożyć wnioski o udzielenie azylu bezpośrednio w hotspotach. Ponadto relokacja nie jest już możliwa, a powroty są powolne. Na skutek tego w dalszym ciągu więcej migrantów przybywa do hotspotów, niż je opuszcza, a ośrodki są poważnie przeludnione. We Włoszech, odkąd migranci są lepiej informowani o relokacji, udało się wytypować więcej kandydatów do relokacji. Kontrolerzy ostrzegają, że największym problemem jest obecnie brak zobowiązań ze strony państw członkowskich. Do września 2016 r. państwa członkowskie udzieliły Włochom zaledwie 3 809 zobowiązań formalnych w porównaniu z łącznym zobowiązaniem przewidującym relokację 34 953 osób.

Kontrolerzy dodają, że w przypadku obu państw poważnym problemem jest także brak infrastruktury umożliwiającej zakwaterowanie i rozpatrywanie wniosków małoletnich bez opieki. Według szacunków pod koniec września 2016 r. w Grecji przebywało ich ok. 2,5 tys., a we Włoszech ponad 20 tys.

– Pod koniec 2016 r. nadal brakowało odpowiedniej infrastruktury do zakwaterowania i rozpatrywania wniosków małoletnich bez opieki zgodnie ze standardami międzynarodowymi, zarówno w hotspotach, jak i na kolejnym etapie przyjmowania – powiedział **Hans Gustaf Wessberg, jeden z dwóch członków Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialnych za to sprawozdanie**. – Jest to problem wymagający pilnego rozwiązania.

W oparciu o te uwagi kontrolerzy formułują pod adresem Komisji szereg zaleceń dotyczących pomocy państwom członkowskim w ulepszeniu podejścia „Hotspot” w zakresie zdolności hotspotów do przyjmowania migrantów, delegowania ekspertów oraz podziału ról i obowiązków. Z myślą o lepszym traktowaniu małoletnich bez opieki kontrolerzy zalecają, aby Komisja zwróciła się o wyznaczenie dla każdego ośrodka funkcjonariusza zajmującego się ochroną dzieci.

Informacje dla redaktorów

Kontrolerzy stwierdzają, że Grecji i Włochom udostępniono wsparcie finansowe za pośrednictwem krajowych programów finansowanych z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, lecz w czasie przeprowadzania kontroli nie były dostępne sprawozdania na temat sposobu wykorzystania tych środków w odniesieniu do hotspotów.

Komisja Europejska poinformowała, że od początku 2015 r. przydzieliła Grecji ponad 350 mln euro ze specjalnej puli na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych i ponad 190 mln euro pomocy humanitarnej. Wsparcie z puli na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych udzielone Włochom do końca 2016 r. wyniosło prawie 63 mln euro. W momencie przeprowadzania kontroli nie były dostępne sprawozdania na temat sposobu wykorzystania tych środków w odniesieniu do hotspotów.

Sprawozdanie specjalne „Podejście »Hotspot« – unijna odpowiedź na kryzys uchodźczy” nadzorowało wspólnie dwóch członków Europejskiego Trybunału Obrachunkowego: Hans Gustaf Wessberg i Istvan Szabolcs Fazakas. Sprawozdanie jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.